

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 7 juli 2023
(OR. en)

11604/23
ADD 2

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0211 (COD)**

EF 230
ECOFIN 756
UEM 231
CONSOM 268
CODEC 1322

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	29 juni 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	SWD(2023) 234 final
Ärende:	ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN Följedokument till Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av den digitala euron och Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillhandahållande av tjänster i digital euro av betaltjänstleverantörer registrerade i medlemsstater som inte har euron som valuta och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1230 och Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om eurosedlars och euromynts ställning som lagliga betalningsmedel

För delegationerna bifogas dokument – SWD(2023) 234 final.

Bilaga: SWD(2023) 234 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.6.2023
SWD(2023) 234 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR
SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

Följedokument till

förslag till Europaparlamentets och rådets förordning

om inrättandet av den digitala euron

och

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning

om tillhandahållande av tjänster i digital euro av betaltjänstleverantörer registrerade i medlemsstater som inte har euron som valuta och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1230

och

**Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning
om eurosedlars och euromynts ställning som lagliga betalningsmedel**

{COM(2023) 364 final} - {COM(2023) 368 final} - {COM(2023) 369 final} -
{SEC(2023) 257 final} - {SWD(2023) 233 final}

Behov av åtgärder

Digitalisering och ny teknik formar i allt högre grad människors liv och den europeiska ekonomin, vilket även märks när det gäller betalningar. Kontanter är den enda form av centralbankspengar som för tillfället finns tillgängliga för allmänheten, men de kan ännu inte användas inom den digitala världen. Det betyder att människor och företag för en växande andel betalningar inte längre har möjlighet att välja centralbankspengar. Människor och företag övergår dessutom alltmer till privat utgivna digitala betalningsmedel, även i situationer där de kan använda kontanter. Bristen på en digital centralbanksvaluta för allmänt bruk i euroområdet riskerar att gradvis undergräva Eurosystemets monetära suveränitet. Att det saknas allmänt tillgängliga och användbara centralbankspengar i den digitala tidsåldern kan dessutom försvaga förtroendet för privat utgivna pengar, eftersom de är beroende av att kunna konverteras till offentliga centralbankspengar till pari. Den digitala ekonomin behöver slutligen också en riskfri digital centralbanksvaluta för att främja Industri 4.0 och Web3.

Möjliga lösningar

Befintliga eller planerade offentliga (t.ex. omedelbara betalningar) eller privata initiativ inom EU grundar sig på användning av privat utgivna pengar och löser därmed inte det bakomliggande problemet med centralbankspengarnas form och tillgänglighet. Detta problem kan däremot lösas med en digital version av centralbankspengar, dvs. en digital euro som är tillgänglig för massbetalningar.

En ny form av centralbankspengar som är tillgängliga för allmänheten vid sidan om eurosedlar och euromynt ska inrättas och regleras i fråga om sina grundläggande funktioner genom en EU-förordning på grundval av artikel 133 i EUF-fördraget.

I denna analys bedöms effekterna av att inrätta en digital euro och reglera dess grundläggande funktioner i förhållande till det allmänna målet om att säkerställa att centralbankspengar utgivna av Europeiska centralbanken (ECB) kan stödja EU:s ekonomi i den digitala tidsåldern, men samtidigt skydda kontanternas roll. Hänsyn tas vidare till två specifika mål: 1) stärka euron som ett monetärt ankare i den digitala tidsåldern genom att säkerställa att både fysiska och digitala centralbankspengar i framtiden är tillgängliga för och godtas av användare i euroområdet samt tillgodoser deras behov, men samtidigt skydda den finansiella stabiliteten, och 2) stärka EU:s öppna strategiska oberoende genom att stärka eurons konkurrensförmåga i förhållande till andra valutor, tredjeländers CBDC och andra privat utgivna betalningsmedel som inte är denominerade i euro.

Flera handlingsalternativ är möjliga för att införa en digital euro. De handlingsalternativ som föreslås handlar om hur den digitala euron kan regleras för att uppnå målen och samtidigt göra avvägningar mellan viktiga kompromisser: i) möjliggör allmän användning men samtidigt säkerställa rättvis konkurrens i förhållande till privat utgivna betalningslösningar, ii) skydda integriteten men samtidigt säkerställa spårbarhet iii) säkerställa allmän användning men samtidigt skydda den finansiella stabiliteten och kreditförsörjningen, och iv) främja internationell användning, men samtidigt minska riskerna för länder utanför euroområdet och Eurosystemet.

Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Baserat på en jämförelse av ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet har nedanstående kombination av handlingsalternativ konstaterats vara att föredra:

- Ge den digitala euron ställning som lagligt betalningsmedel med en skyldighet för alla betalningsmottagare ska godta den, dock med motiverande och proportionella undantag (alternativ 1c) och frivilliga eller riktade obligatoriska arrangemang för distribution (alternativ 1e/f). För att undvika att handeln tar ut alltför stora avgifter bör maximala obligatoriska tak fastställas på grundval av en metod fastställd av lagstiftare och utvecklad av ECB. (alternativ 1h). För att säkerställa samstämmighet mellan alla former av offentliga pengar föreslås vidare att kontanters ställning som lagliga betalningsmedel ska regleras i ett parallellt lagstiftningsförslag.
- Ett starkt integritetsskydd för små kontaktlösa betalningar offline genom att personuppgifter gällande användarnas identitet behandlas vid den tidpunkt då de öppnar konton för digital euro hos betaltjänstleverantörer, utan att transaktionsdata avslöjas för betaltjänstleverantörerna, medan onlinebetalningar skulle behandlas som privat utgivna digitala betalningsmedel i överensstämmelse med kraven på bekämpning av penningtvätt/finansiering av terrorism (alternativ 2c, 2d).
- Minskning av risken för finansiell disintermediering och finansiell stabilitet genom att låta Europeiska centralbanken fastställa och använda verktyg för att begränsa den digitala eurons funktion som värdebevarare (alternativ 3b).
- Först göra den digitala euron tillgänglig för fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i euroområdet, samt besökare (alternativ 4c), men eventuellt senare utvidga den till medlemsstater som inte har euro som valuta och tredjeländer, om inte annat följer av avtal och/eller överenskommelser med unionen och/eller Europeiska centralbanken, i syfte att minska riskerna för den finansiella stabiliteten och den monetära suveräniteten hos både Eurosystemet och länder utanför euroområdet. (alternativ 4b).

Denna kombination av alternativ skulle ha flera fördelar. Användarna skulle ha fler valmöjligheter och större säkerhet i sina betalningsbeslut eftersom de även skulle kunna använda centralbankspengar och inte enbart affärsbankspengar i sina digitala betalningar. De skulle dessutom gynnas av det fortsatta förtroende för det monetära systemet som ges genom ett digitalt monetärt ankare, vilket i sista hand även främjar penningpolitiken och dess effektivitet och därmed bidrar till den finansiella stabiliteten och en stabil makroekonomisk miljö. En digital euro som är enkel att använda skulle stärka den finansiella inkluderingen i ett digitaliserat samhälle. Även handeln skulle få fler valmöjligheter och gynnas av ökad konkurrens på den paneuropeiska betalningsmarknaden, särskilt i förhållande till privata betaltjänstleverantörer. Betaltjänstleverantörer skulle kunna distribuera den digitala euron till sina kunder, generera avgifter och erbjuda ytterligare innovativa tjänster som bygger på den digitala euron. Därutöver skulle en digital euro stödja ett öppet strategiskt oberoende genom att skapa ett nytt betalningssystem som skulle vara mer motståndskraftigt mot eventuella externa störningar. En digital euro skulle även stödja europeiska företag för framtida användningsfall inom Industri 4.0 och Web 3 genom att ge dem ett offentligt alternativ till villkorsstyrda betalningar. När det gäller eurons internationella roll skulle, även om den

digitala euron till att börja med skulle fokusera på euroområdet, användning utanför euroområdet kunna vara möjlig i ett senare skede, förutsatt att risker för den finansiella stabiliteten och den monetära suveräniteten skulle kunna begränsas i tillräcklig grad. Detta skulle då kunna främja handel och minska växelkursrisker.

Kostnaderna för att genomföra initiativet skulle bäras av Eurosystemet, handeln och betaltjänstleverantörer. Eurosystemet skulle behöva investera i en infrastruktur för den digitala euron (både online och offline), inbegripet nätverk och avvecklingsinfrastruktur. Betaltjänstleverantörernas engångskostnader skulle omfatta anpassning av frontendsystem (appar, nätbankverksamhet, uttagsautomater), backendsystem (inbegripet både betalarens och betalningsmottagarens sidor och integrering med avvecklings- och kontohanteringssystem) samt anpassning av processer för bekämpning av penningtvätt/kundkännedom, bedrägeribekämpning, redovisning och andra affärsprocesser. Handeln skulle behöva bära kostnaderna för att anpassa sina terminaler så att de kan ta emot betalningar i digital euro. Av proportionalitetsskäl innehåller det föredragna alternativet undantag från godtagandeskyldigheten för vissa kategorier av betalningsmottagare, varvid gäller att handel och icke-statliga organisationer som godtar privat utgivna elektroniska betalningsmedel även skulle behöva godta betalningar i digital euro. Det kan även uppstå en del inlärningskostnader för konsumenterna precis som när det gäller nätkbanker och nya appar.

Initiativet skulle även leda till vissa (återkommande) driftkostnader. Eurosystemet förväntas få kostnader för att bl.a. handha systemet för den digitala euron, marknadsföra initiativet, utbilda konsumenter och handel, samt erbjuda kundsupport och drift av it-infrastruktur. Betaltjänstleverantörer skulle behöva stå för kostnader som kundsupport, bekämpning av penningtvätt/finansiering av terrorism, bedrägerikontroller och transaktionshantering. Även betaltjänstleverantörernas avgifter och ränteintäkter kan påverkas. Handeln skulle behöva stå för transaktionsavgifter och årliga underhålls- och licensavgifterna för sina POS-terminaler. Det kan emellertid rimligen antas att dessa kostnader inte kommer att vara högre än avgifter/kostnader för de befintliga betalningsmedel (främst kontanter och betalkort) som kommer ersättas av den digitala euron. Människor skulle kunna dra nytta av ”grundläggande” tjänster i digital euro kostnadsfritt och betala för transaktionsavgifter för ytterligare tjänster, vilka också förväntas vara jämförbara med kostnaderna för befintliga betalningsmedel. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas i lagstiftningen åt att säkerställa att avgifter som tas ut av handeln är proportionella.

Betalningar i digital euro kommer att vara exponerade för ungefär samma cyberrisker, it-risker och andra operativa risker som befintliga betalningssystem. Därutöver kan Eurosystemet exponeras för ökade cyberrisker och operativa risker i egenskap av utgivare av den digitala euron. Frågor gällande cybersäkerheten hanteras i befintlig och kommande lagstiftning som även kommer omfatta betalningar i digital euro. Häri ingår krav i enlighet med andra betaltjänstdirektivet, rättsakten om digital operativ motståndskraft för finanssektorn (DORA)¹, som betaltjänstleverantörer skulle omfattas av, och rättsakten om

¹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 909/2014 [EUR-Lex - 52020PC0595 - SV - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/sv/52020PC0595)

cyberresiliens. Eurosystemet förväntas även omfattas av den nya cybersäkerhetsförordningen², som kommissionen föreslog i mars 2022.

Sammantaget dras slutsatsen av bedömningen till de långsiktiga fördelarna med en väl utformad digital euro med lämpliga skyddsåtgärder väger upp till kostnaderna. Kostnaderna kan dessutom bli mycket höga om inga åtgärder vidtas alls.

² Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå vid unionens institutioner, organ och byråer. https://commission.europa.eu/publications/proposal-cybersecurity-regulation_en